

PENGLIBATAN AKTIVITI SUKARELAWAN DALAM KALANGAN PELAJAR CINA DI SEBUAH IPG PULAU PINANG

Chong Fatt Way¹
Jabatan Hal Ehwal Pelajar,¹
Institut Pendidikan Guru Kampus Tuanku Bainun
chongfattway@gmail.com¹

Abstrak

Kajian ini bertujuan untuk menentukan tahap penghayatan pelajar Cina IPGMKTB berdasarkan tiga konstruk penghayatan iaitu tahap penglibatan, persepsi dan amalan. Kajian dilakukan di IPGMKTB yang melibatkan sampel seramai 42 responden berumur antara 20 hingga 22 tahun. Responden diberikan soal selidik untuk menjawab persoalan kajian ini. Kajian ini menggunakan kaedah tinjauan. Hasil kajian menunjukkan tahap penglibatan pelajar Cina dalam aktiviti kesukarelawan sebelum memasuki institusi ini ialah pada tahap sederhana. Dapatan penglibatan, persepsi dan pengetahuan am mengenai aktiviti sukarelawan mereka juga pada tahap sederhana juga. Ini memberi gambaran bahawa pelajar tidak diberikan pendedahan dan peluang untuk terlibat dalam aktiviti sukarelawan semasa di sekolah. Responden sangat teruja dengan program kesukarelawanan sekiranya mereka diberi kefahaman kepentingan untuk terlibat secara langsung. Oleh itu, berdasarkan hasil kajian dapat disimpulkan bahawa pelajar Cina di IPGMKTB mempunyai banyak peluang untuk melibatkan diri dalam aktiviti kesukarelawanan. Namun begitu, data yang diperolehi menunjukkan bahawa mereka tidak memanfaatkan peluang yang ada, menyebabkan kadar penglibatan dalam kalangan pelajar Cina di IPGMKTB kekal rendah. Pemahaman kepentingan aktiviti sukarelawan perlu diberikan seluas-luasnya kepada para pelajar Cina agar mereka lebih matang dan secara tidak langsung dapat meningkatkan keyakinan serta jati diri sebagai seorang guru permulaan yang berdaya saing.

Kata Kunci: Penglibatan, persepsi, amalan, aktiviti kesukarelawanan

Abstract

This study aims to determine the level of appreciation of Chinese students of IPGKTB based on three appreciation constructs, namely the level of involvement, perception and practice. The study was conducted at IPGMKTB involving a sample of 42 respondents aged between 20 and 22 years. Respondents were given a questionnaire to answer the research questions. This study uses a survey method. The results of the study show that the level of involvement of Chinese students in volunteer activities before entering this institution is at a moderate level. Findings of involvement, perception and general knowledge about their volunteer activities are also at a moderate level as well. This gives the impression that students are not given the exposure and opportunity to be involved in volunteer activities while at school. Respondents are very excited about volunteering programs if they are given an understanding of the importance of being directly involved. Therefore, based on the results of the study, it can be concluded that Chinese students at IPGMKTB have many opportunities to engage in volunteering activities. However, the data obtained shows that they do not take advantage of the opportunities available, causing the engagement rate among Chinese students at IPGMKTB to remain low. An understanding of the importance of volunteer activities needs to be given as widely as possible to Chinese students so that they are more mature and can indirectly increase their confidence and identity as a competitive beginning teacher.

Keywords: Involvement, perception, practice, volunteer activities

PENGENALAN

Pelajar di Institut Pendidikan Guru Malaysia memainkan peranan yang penting terhadap pembangunan masyarakat serta menjadi contoh yang terbaik kepada anak murid. Sebagai seorang yang memberi teladan, bakal guru harus menjadi contoh terbaik kepada murid serta masyarakat setempat. Penglibatan pelajar dalam aktiviti sukarelawan mampu melahirkan pelajar yang prihatin terhadap isu-isu sosial yang wujud dalam kalangan masyarakat. Menurut kajian yang dijalankan oleh Mabry (2018), Pelajar IPGM yang terlibat dengan aktiviti yang berkaitan dengan sukarelawan dikenalpasti mempunyai perubahan yang ketara daripada aspek nilai sosial yang dimiliki oleh mereka. Perubahan nilai sosial ini adalah hasil dari pengalaman mereka berkomunikasi dengan pelbagai lapisan masyarakat semasa

menjalankan aktiviti sukarelawan berbanding dengan pelajar yang tidak pernah melibatkan diri dengan sebarang aktiviti sukarelawan. Ini disokong oleh Astin & Sax (2018), di mana selain daripada rasa tanggungjawab membantu masyarakat yang memerlukan, penglibatan dalam aktiviti sukarelawan memberi impak yang positif terhadap pencapaian mahasiswa dalam kurikulum dan juga ko-kurikulum. Selain daripada itu, mahasiswa juga mempunyai disiplin diri yang tinggi, berkeyakinan dan bijak mengurus masa hasil dari penglibatan mereka dalam aktiviti sukarelawan (Haski-Leventhal et.al., 2018).

Berdasarkan Wan Nur Izzati (2015) menerangkan penglibatan seseorang individu dalam sukarelawan membolehkan segala pengetahuan yang dipelajari terutama berkaitan nilai-nilai murni dapat diaplikasikan sekaligus memberikan sesuatu yang berharga dan bermakna kepada masyarakat. Pelajar IPG sepatutnya mempunyai daya penggerak di dalam dirinya untuk melakukan aktiviti-aktiviti sukarelawan tertentu untuk mencapai suatu tujuan. Sehubungan itu, aktiviti sukarelawan dapat mempertingkatkan nilai moral seseorang pelajar IPG. Ahmad Sabry dan Mohd. Shukeri (2019) turut memberi penekanan agar pelajar di IPG diberikan pendedahan kepada satu set kemahiran sosial di luar kelas bagi melahirkan guru permulaan yang berkepimpinan tinggi. Aktiviti sukarelawan merupakan suatu aktiviti sumber manusia yang penting dalam kebanyakan organisasi untuk menghasilkan sesebuah kejayaan (Bang, Won & Kim, 2009).

Musick & Wilson (2003) dalam kajiannya pula mendapati bahawa penglibatan seseorang individu dengan aktiviti sukarelawan boleh membawa kesan positif dalam diri seseorang individu berkenaan. Ini kerana ia secara tidak langsung membantu meningkatkan kesejahteraan fizikal mereka, membentuk jaringan sosial yang lebih luas dan seterusnya membantu menyelesaikan isu-isu sosial yang wujud dalam kalangan masyarakat. Memandangkan aspek-aspek yang berkaitan dengan kesukarelawan dalam kalangan pelajar Cina IPGKTB mampu memberi nilai tambah ke arah pembentukan peribadi dan sahsiah yang positif, maka kajian ini dilakukan bertujuan untuk mengenalpasti penglibatan dan motivasi pelajar Cina IPGKTB terhadap aktiviti sukarelawan. Hasil kajian mampu menyediakan maklumat asas kepada pihak pentadbir di IPG dalam merangka program sukarelawan yang boleh menarik minat pelajar Cina untuk terus memberi khidmat masyarakat kepada komuniti yang memerlukan. Memandangkan kumpulan pelajar Cina amat mengambil berat akademik dan tidak memandang berat terhadap aktiviti sukarelawan.

PERNYATAAN MASALAH

Melihat kepada kajian lepas, didapati bahawa kesukarelawan memiliki tiga gabungan penting, iaitu kerja sukarela, sukarelawan dan sektor sukarela (Azizan, 2015). Kerja sukarela yang dimaksudkan adalah khidmat atau aktiviti yang dijalankan tanpa mengharapkan sebarang ganjaran. Manakala sukarelawan pula didefinisikan sebagai individu atau kelompok manusia yang melakukan kegiatan sukarela dan sektor sukarela adalah organisasi sukarela yang meliputi jaringan, pergerakan dan sebagainya.

Terdapat kajian lampau yang mempunyai beberapa kekurangan yang perlu ditambahbaik dalam kajian ini. Tambahan lagi, kajian-kajian lampau kurang memfokuskan kepada guru pelatih Cina di Institut Pendidikan Guru Malaysia (IPGM). Hal ini kerana , kebanyakan kajian lepas lebih bertumpukan kepada mahasiswa di universiti-universiti tempatan seperti kajian yang dilaksanakan oleh Aminudin et al. (2017) dan Jaafar et al. (2022).

Jadi, pengkaji ingin mengambil peluang ini untuk mengkaji penglibatan sukarelawan terhadap guru pelatih Cina. Selain daripada itu, kajian dari luar negara juga tidak memfokuskan kajian terhadap guru pelatih, seperti kajian yang dijalankan oleh Bastien (2015). Hanya tertumpu kepada pelajar sekolah tinggi dan penuntut universiti mengenai motif penglibatan sukarelawan. Lantaran itu, pengkaji ingin mengkaji penglibatan pelajar Cina dalam aktiviti sukarelawan dalam IPGM Kampus tuanku Bainun

OBJEKTIF DAN SOALAN KAJIAN

Objektif kajian ini adalah untuk:

1. Mengetahui mengenai penglibatan pelajar Cina IPGKTB dalam aktiviti sukarelawan.
2. Mengetahui mengenai persepsi pelajar Cina IPGKTB dalam aktiviti sukarelawan.

Soalan kajian ini adalah:

1. Sejauhmanakah penglibatan pelajar Cina IPGKTB dalam aktiviti sukarelawan.
2. Apakah persepsi pelajar Cina IPGKTB dalam aktiviti sukarelawan.

METODOLOGI KAJIAN

Kajian yang dijalankan menggunakan kaedah tinjauan keratan-lintang (cross-sectional survey) berbentuk kuantitatif dan dianalisis dengan menggunakan analisis deskriptif. Menurut Malhotra, Sham, & Crsip (1996), reka bentuk keratan-lintang melibatkan kaedah pengumpulan data terhadap satu jenis sampel daripada populasi yang dikaji secara sekali sahaja berdasarkan kepada atribut responden yang sedia ada. Manakala, analisis deskriptif merupakan statistik yang digunakan untuk menghuraikan ciri-ciri variable (Chua,2006). Analisis deskriptif seperti frekuensi, min, mod, median, peratusan dan sisihan piawai digunakan untuk mencapai objektif kajian.

Kajian menggunakan instrumen soal selidik untuk mengukur objektif kajian yang telah disahkan kebolehpercayaannya. Nilai kebolehpercayaan untuk kajian ini adalah memuaskan iaitu 0.627. Dalam kajian ini, pemboleh ubah bersandar terdiri daripada penglibatan pelajar Cina IPGMKTB dalam aktiviti sukarelawan. Instrumen soal selidik ini terbahagi kepada 3 bahagian, iaitu bahagian A : Penglibatan pelajar Cina dalam aktiviti sukarelawan. Bahagian B: Persepsi pelajar Cina IPGKTB dalam aktiviti sukarelawan. Dan Bahagian C: Maklum balas pelajar Cina dalam aktiviti sukarelawan.

Soal selidik yang diedarkan adalah dalam bentuk Google Forms dan tujuan kajian dihantar melalui aplikasi Whatsapp kepada 37 pelajar Pengajian Cina dan 5 pelajar Pengajian Inggeris bagi meminta izin mereka untuk mengisi soal selidik yang telah disediakan. Perkara ini dikukuhkan lagi dengan kenyataan yang dinyatakan oleh Siti Fatimah & Siti Hasmiza (2018) yang menyatakan bahawa kaedah pengumpulan data melalui soal selidik sesuai digunakan untuk mengumpulkan data yang mempunyai perkaitan dengan sikap, persepsi dan pandangan selain daripada keterangan latar belakang responden atau sampel.

Bagi tujuan kajian ini, seramai 42 pelajar Cinaambilan Ogos 2021 – Julai 2026 dijadikan sampel kajian. Jumlah pelajarambilan Ogos 2021 – Julai 2026 di IPGKTB ialah seramai 185 orang , antaranya 37 orang pelajar Cina daripada Jabatan Pengajian Cina dan 5 orang pelajar Cina daripada Pengajian Inggeris. Jumlah pengambilanambilan Ogos 2021 ini hanya mempunyai 42 orang pelajar Cina. Maka seramai 42 orang responden telah menyertai kajian ini. Daripada jumlah tersebut seramai 7 orang atau 17% responden adalah lelaki dan 35 orang atau 83% responden adalah perempuan. Jumlah opsyen yang terlibat ialah dua opsyen sahaja, iaitu Pengajian Cina dan Pengajian Inggeris. 37 orang daripada Pengajian Cina dan 5 orang daripada Pengajian Inggeris.

DAPATAN DAN PERBINCANGAN

Bahagian A mengandungi 6 soalan yang menggunakan ujian signifikan untuk menjawab. Dapatan kajian ditunjukkan dalam jadual 1 di bawah:

Jadual 1

Penglibatan Aktiviti Sukarelawan Pelajar Cina IPGKTB

BAHAGIAN A : PENGLIBATAN KESUKARELAWAN		N	%	
1	Adakah anda pernah terlibat dengan program kesukarelaan di peringkat sekolah?	Ya	32	76.2
		Tidak	10	23.8
2	Apakah yang anda faham berkenaan dengan kesukarelaan?	Kerja kemasyarakatan	17	40.5
		Kerja tanpa ganjaran/bayaran	6	14.3
		Kerja yang dilakukan dengan sukarela	19	45.2
3	Apakah tahap penglibatan tertinggi anda dalam program kesukarelaan?	Kebangsaan	2	4.8
		Negeri	3	7.1
		Daerah	2	4.8
		Sekolah	15	35.7
		Kelab/ Persatuan	10	23.8
		Komuniti kejuruan	10	23.8
4	Siapakah yang mendorong anda terlibat dalam aktiviti sukarelawan?	Rakan	14	33.33
		Diri sendiri	20	47.6
		Ibu bapa	0	0
		Pensyarah	1	2.4
		Adik beradik	0	0
		Media	0	0
		Diwajibkan oleh IPG	4	9.5
		Merit kolej kediaman	0	0
		Lain-lain	3	7.1

	Tidak berkenaan	0	0
5 Apakah faktor yang mendorong anda untuk menyertai aktiviti sukarelawan?	Minat	15	35.7
	Kepuasan hidup	3	7.1
	Kesedaran diri	9	21.4
	Pengiktirafan (mendapatkan sijil)	6	14.3
	Membantu keterampilan diri	5	11.9
	Lain-Lain	4	9.5
6 Apakah faktor yang difikirkan oleh anda yang menyebabkan pelajar Cina IPG tidak terlibat dengan badan sukarela?	Tiada maklumat	6	14.6
	Tidak berminat	8	19.5
	Tiada masa	16	39.0
	Beban akademik yang padat	11	26.8

Dapatan jadual bagi penglibatan aktiviti sukarelawan ini telah menunjukkan 76.2% daripada responden telah terlibat dalam aktiviti sukarela sebelum mereka mendaftar diri sebagai pelajar IPGKTB lagi. Berdasarkan kefahaman mereka kepada definis kesukarelaan seramai 45.2% menyatakan kesukarelaan adalah kerja yang dilakukan secara sukarela dan selebihnya menyatakan bahawa kesukarelaan ialah kerja kemasyarakatan dan kerja tanpa ganjaran atau bayaran. Apabila ditanya peringkat tertinggi penglibatan pelajar dalam kegiatan kesukarelaan, 35.7% pelajar melibatkan diri dalam aktiviti sukarela setakat di peringkat sekolah sahaja. Yang melibatkan diri sehingga peringkat kebangsaan, negeri dan daerah ialah sebanyak 16.7%. Seterusnya sebanyak 47.6% menyatakan mereka terlibat dengan kegiatan kesukarelaan adalah atas dorongan diri sendiri diikuti 33.3% adalah didorong oleh rakan. Sebanyak 9.5% ialah program yang diwajibkan oleh pihak IPGKTB. Mengapa mereka melibatkan diri dalam kegiatan kesukarelaan ini, 35.7% responden menjawab adalah minat. 21.4% menyatakan datang dari kesedaran diri, 14.3% disebabkan untuyk mendapat ganjaran berupa sijil atau cenderamata. Selebihnya dipengaruhi oleh faktor penampilan diri dan kepuasan hidup. Bagi menjawab persoalan mengapa pelajar kurang melibatkan diri dalam kegiatan kesukarelaan ialah 26.8% menyatakan beban akademik yang padat menyebabkan mereka kurang terlibat dengan kesukarelaan.

Selain dari itu, 19.5% menyatakan tidak berminat, 14.6% tiada maklumat dan 3.9% tiada masa. Jelas di sini bahawa, beban akademik merupakan faktor penyumbang kepada ketidakterlibatan pelajar Cina IPGKTB dalam kegiatan kesukarelaan di kampus. Peratusan ini memperlihatkan sesuatu yang perlu diambil berat kerana

untuk menjadi seorang guru yang berjiwa pendidik, pelajar haruslah mempunyai semangat dan jati diri yang tinggi di mana hal ini perlu dipupuk terutamanya melalui aktiviti-aktiviti sukarela dan peratusan ini dapat menggambarkan jiwa kesukarelaan di kalangan responden masih kurang memuaskan. Mereka terlibat kerana terpaksa dan bukannya benar-benar datang daripada minat atau dari hati kecil mereka sendiri.

Walaupun pemahaman terhadap konsep penglibatan dalam aktiviti kesukarelaan sebanyak 45.2% bahawa kesukarelaan adalah kerja yang dilakukan dengan sukarela sebenarnya responden lebih kepada situasi 'paksarela' jika kita amati peratusan dorongan penlibatan mereka dalam kegiatan kesukarelaan iaitu 9.5% menyatakan mereka menjadi sukarelawan hanya kerana diwajibkan oleh pihak kampus dan untuk mendapatkan pengiktirafan (mendapatkan sijil) sahaja. Terdapat juga faktor lain yang menjadi penyebab pelajar Cina IPGKTB kurang melibatkan diri dalam aktiviti sukarela. Walaupun faktor beban akademik yang padat sebanyak 26.8% dan tiada masa 39% juga perlu dipertimbangkan. Faktor-faktor penyebab ini perlu diberi perhatian yang serius agar kemenjadian insan guru berjiwa pendidik dapat dilahirkan dengan cemerlang di IPGKTB.

Bahagian B ialah persepsi pelajar Cina terhadap aktiviti kesukarelaan. Dalam bahagian ini mengandungi 17 soalan yang menggunakan skala likert 5 mata. Dapatan kajian ditunjukkan dalam jadual 2 di bawah :

Jadual 2

Persepsi Pelajar Cina Terhadap Aktiviti Sukarelawan

IT E M	SOALAN	SKALA									
		1		2		3		4		5	
		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
1	Lebih bertanggungjawab	2	4.8	0	0	3	7.1	17	40.5	20	47.6
2	Tingkatkan keyakinan diri	2	4.8	1	2.4	7	16.7	18	42.8	14	33.3
3	Tingkatkan kemahiran komunikasi	2	4.8	1	2.4	2	4.8	17	40.5	20	47.6
4	Tingkatkan keprihatinan kepada orang lain	1	2.4	0	0	7	16.7	20	47.6	14	33.3
5	Tingkatkan peluang pekerjaan	2	4.8	7	16.7	10	23.8	16	38.1	7	16.7
6	Meluaskan pergaulan sosial dan kenalan	1	2.4	2	4.8	6	14.3	16	38.1	17	40.5
7	Tingkatkan motivasi diri	2	4.8	0	0	8	19.0	17	40.5	15	35.7
8	Menambah ilmu pengetahuan	2	4.8	0	0	2	4.8	21	50.0	17	40.5
9	Kesukarelawan sebagai subjek kokurikulum	1	2.4	8	19.0	4	33.3	13	31.0	6	14.3
10	Aktiviti sukarela di IPGM	1	2.4	5	11.9	3	31.0	17	40.5	6	14.3
11	Galakan keluarga ceburi kesukarelaan	2	4.8	1	2.4	4	33.3	17	41.5	8	19.0
12	Galakan kawan ceburi kesukarelaan	3	7.1	3	7.1	9	21.4	19	45.2	8	19.0
13	Terus melibatkan diri selepas pengajian	2	4.8	3	7.1	5	35.7	14	33.3	8	19.0
14	Lakukan aktiviti sukarelawan tanpa ganjaran	13	31.0	13	31.0	5	11.9	6	14.3	5	11.9
15	Sedia	3	7.1	1	2.4	1	33.3	14	33.3	10	23.8

	menyertai aktiviti sukarelawan					4					
16	Aktiviti kesukarelawan patut diwajibkan	5	11.9	7	16.7	18	42.9	8	19.0	4	9.5
17	Memberi pendedahan kepada keusahawanan	2	4.8	1	2.4	8	19.0	17	40.5	14	33.3

Dari sudut persepsi pelajar Cina IPGKTB terhadap aktiviti sukarelawan pula, ramai yang sangat bersetuju dan setuju bahawa keterlibatan mereka dalam aktiviti sukarelawan ini mampu menjadikan mereka lebih bertanggungjawab (88.1%), meningkatkan keyakinan diri (76.1%), meningkatkan kemahiran komunikasi (88.1%), meningkatkan keprihatinan kepada orang lain (80.9%), meningkatkan peluang pekerjaan (54.8%), meluaskan pergaulan sosial dan kenalan (78.6%), meningkatkan motivasi diri (76.2%), menambahkan ilmu pengetahuan (90.5%), Aktiviti kesukarelaan sebagai subjek kokurikulum (45.3%), aktiviti sukarelawan di IPGM (54.8%), galakan keluarga ceburi aktiviti sukarelawan (59.5%), galakkan kawan menceburi aktiviti kesukarelawan (64.2%), terus melibatkan diri selepas pengajian (52.3%), lakukan aktiviti kesukarelawan tanpa ganjaran (26.2%), bersedia menyertai aktiviti kesukarelawan (57.1%), Aktiviti kesukarelawan patut diwajibkan (28.5%), dan memberi pendedahan kepada keusahawanan (73.8%).

Kesimpulan ini menunjukkan kebanyakan dari pelajar Cina IPGKTB masih tidak mempunyai kesedaran tentang kebaikan dalam melibatkan diri dalam aktiviti kesukarelawan. Ini dibuktikan dengan 71.5% responden menyatakan mereka tidak bersetuju program kesukarelawan diwajibkan ke atas pelajar. Penolakan mereka adalah mungkin kerana faktor beban akademik yang padat dan kekurangan masa untuk melibatkan diri dalam aktiviti sukarela. Hal ini perlu diperhalusi lagi dan beban akademik tidak patut menjadi faktor utama supaya mereka tidak melibatkan diri dalam aktiviti kesukarelawan.

Bahagian C ini mengandungi 5 soalan yang menggunakan ujian signifikan untuk menjawabnya. Dapatan kajian ditunjukkan dalam jadual 3 di bawah:

Jadual 3

Maklum Balas Pelajar Cina Terhadap Aktiviti Sukarelawan

BAHAGIAN C : MAKLUM BALAS AKTIVITI SUKARELAWAN		N	%	
1	Pada pendapat anda, apakah sumber yang paling berkesan untuk menyampaikan maklumat tentang aktiviti sukarela?	Media sosial	23	54.8
		NGO	5	11.9
		Organisasi/ IPG/IPT	2	4.8
		Rakan/ saudara-mara	8	19.0
		Risalah	0	0
		Lain-lain	4	9.5
2	Pada pendapat anda, siapakah peranan utama dalam usaha memupuk semangat sukarela?	Diri sendiri	29	69.0
		Jabatan dan unit	1	2.4
		Jabatan Hal Ehwal Pelajar	1	2.4
		Keluarga	4	9.5
		Kerajaan	7	16.7
		NGO	0	0
		Pemimpin setempat	0	0
		Pengurusan tertinggi IPG/IPT	0	0
		Lain-lain	0	0
		3	Apakah aktiviti sukarela yang anda minati?	Agama
Alam sekitar	10			23.8
Bencana alam	1			2.4
Keusahawan	1			2.4
Pendidikan dan latihan	4			19.5
Penyelidikan				
Pusat Jagaan / Rumah	0			0
Kebajikan / Rumah	1			2.4
Perlindungan				
Sosial dan kebudayaan	7			16.7
Sukan dan rekreasi	8			19.0
Lain-lain	3	7.1		
4	Apakah kumpulan sasaran yang anda minati untuk didekati dan bekerja secara sukarela?	Gelandangan	1	2.4
		Kanak-kanak / Anak yatim	18	42.9
		Orang kurang upaya / kelainan upaya	2	4.8
		Pusat-pusat keagamaan	7	16.7
		Remaja / Belia	13	31.0
		Warga emas / rumah jagaan warga emas	1	2.4
		Lain-lain	0	0
5	Adakah anda bersedia untuk menjadi sukarelawan	Ya	31	73.8
		Tidak	11	26.2

Hasil kajian yang tentang maklum balas pelajar Cina dalam aktiviti sukarelawan , didapati 54.8% responden bersetuju bahawa media sosial merupakan medium paling sesuai untuk menyampaikan

maklumat berkaitan dengan kegiatan sukarelawan ini. Diikuti 19.0% mereka menyatakan rakan atau saudara ialah sumber kedua yang paling berkesan memberitahu maklumat tentang aktiviti sukarelawan yang boleh mereka sertai. Selebihnya adalah sumber daripada NGO (11.9%) dan lain-lain maklumat (9.5%).

Sementara itu, siapakah yang berperanan untuk memupuk semangat sukarelawan dalam diri pelajar, 69% responden menjawab diri mereka sendiri adalah agen kepada pemupukan semangat tersebut. Diikuti 16.7% adalah kerajaan, 9.5% daripada keluarga dan selebihnya adalah daripada pihak lain seperti jabatan responden sendiri 2.4% dan Jabatan Hal Ehwal Pelajar 2.4%. Bagi aktiviti sukarelawan yang diminati pula, 23.8% responden menjawab aktiviti yang melibatkan kegiatan alam sekitar. Sukan dan rekreasi ialah 19.0%, aktiviti agama, sosial dan kebudayaan dua jenis aktiviti juga 16.7%. Aktiviti pendidikan dan latihan penyelidikan ialah 19.5%. Selebihnya melibatkan kebajikan/ rumah perlindungan, bencana alam dan keusahawan masing-masing dengan 2.4%.

Seterusnya, apabila ditanya kumpulan sasaran yang diminati untuk mereka didekati bekerja secara sukarela ialah kanak-kanak dan anak yatim sebanyak 42.9%, remaja dan belia 31.0%, pusat-pusat keagamaan 16.7%, orang kelainan upaya 4.8%. Gelandangan dan warga emas masing-masing 2.4%.

Sebagai kesimpulan daripada kajian yang dijalankan ini, 73.8% responden menyatakan mereka bersedia untuk menjadi seorang sukarelawan pada bila-bila masa yang diperlukan. Walaupun begitu terdapat 11 responden yang memilih untuk tidak terlibat dengan kegiatan sukarelawan. Mungkin responden ini perlu dipanggil dan ditemubual kenapa dia memilih tidak mahu melibatkan diri.

CADANGAN DAN IMPLIKASI KAJIAN

Antara cadangan yang dapat dikemukakan oleh pengkaji ialah mempelbagai instrument kajian yang digunakan bagi mendapatkan maklumat yang lagi tepat dan jitu. Seperti yang sedia maklum, kajian ini hanya menggunakan soal selidik sebagai instrumen kajian. Instrumen-instrumen lain seperti temu bual boleh digunakan semasa menjalankan kajian lanjutan agar kepelbagaian metodologi kajian dapat ditonjolkan. Hal ini dapat menjamin lebih banyak data yang dapat diperolehi untuk suatu kajian.

Selain itu, memandangkan kajian ini hanya tertumpu kepada penglibatan pelajar Cina IPGKTB dalam program kesukarelawanan, adalah diharapkan pengkaji akan datang dapat meluaskan lagi skop serta bilangan sampel kepada yang lebih besar seperti melakukan penyelidikan tentang sikap dan tahap kesedaran guru pelatih di IPGM dan tidak hanya tertumpu kepada guru pelatih Cina di kampus sahaja. Pemilihan sampel kajian yang lebih besar sebagai contoh mengambil sampel dari Institut Pendidikan Guru dari opsyen dan kampus yang lain. Sampel yang lebih ramai dan pelbagai membolehkan data yang dikumpul menjadi lebih berkesan dan menggambarkan keputusan populasi yang sebenar.

Kajian ini juga boleh dirujuk dari aspek dapatan kajian bagi memberi manfaat dan panduan kepada para pengkaji yang lain bagi memperkembangkan lagi kajian yang berkaitan dengan motif penglibatan sukarelawan. Bagi penggubal dasar latihan perguruan, adalah diharapkan agar kajian ini dapat dijadikan sebagai panduan bagi pihak berkepentingan untuk menambahbaik dari segi isi kandungan Bina Insan Guru serta kursus-kursus yang dijalankan yang boleh menitikberatkan keperluan untuk meningkatkan motivasi kesukarelawanan.

KESIMPULAN

Kesukarelawanan adalah platform yang boleh menghubungkan antara satu individu dengan individu yang lain dengan memberikan manfaat kepada golongan tertentu dalam sesebuah masyarakat/ komuniti. Individu yang mempunyai pemikiran dan matlamat yang sama berkaitan kesukarelawanan boleh menubuhkan sebuah organisasi yang bermatlamat untuk membantu, memulih, membangun dan memperkasakan golongan yang memerlukan dan kurang bernasib baik.

Seramai 75.6% responden bersedia menjadi sukarelawan berdasarkan dapatan menunjukkan sikap positif responden terhadap aktiviti ini. Mungkin pihak Jabatan Hal Ehwal Pelajar perlu membangunkan satu indikator kesukarelawanan pelajar Cina IPGMKTB bagi memastikan apa yang mereka respon selari dengan kehendak mereka sebagai seorang bakal guru dan bukan bersifat retorik semata-mata. Bakal guru yang autentik amat diperlukan dalam hal ini. Menurut kajian yang dijalankan oleh Astin & Sax (1998)

menyatakan bahawa penglibatan pelajar dengan aktiviti sukarelawan bukan sahaja mampu meningkatkan tahap pencapaian mereka daripada aspek kurikulum dan ko-kurikulum. Malahan mereka mempunyai rasa tanggungjawab yang tinggi untuk membantu komuniti sekeliling yang berada dalam keadaan yang memerlukan.

Mengakui bahawa penglibatan dalam aktiviti sukarelawan dapat memupuk dan meningkatkan sikap tanggungjawab, keyakinan diri dan keperihatinan terhadap orang lain justeru itu disarankan kepada pihak pengurusan tertinggi IPGM dapat melihat perkara ini sebagai KPI atau indikator pencapaian utama kemenjadian pelajar Cina perlu diperkasa selari dengan visi IPGM iaitu IPGM peneraju kecemerlangan pendidikan guru dan misi IPGM di mana Institut Pendidikan Guru dapat melahirkan guru yang kompeten dan berjiwa pendidik melalui program pembangunan guru yang dinamik ke arah pendidikan sekolah bertaraf dunia.

Diharap dengan dapatan yang ditunjukkan menjadi petanda yang baik bahawa kesediaan pelajar Cina IPGKTB untuk melakukan kerja amal menjadi keutamaan dan membawa impak yang positif. Kekangan seperti bebanan akademik yang padat dan kekurangan masa boleh diselaraskan dan dirancang dengan teliti supaya matlamat mendidik insan guru berjiwa pendidik dapat direalisasikan. Secara keseluruhan, nilai-nilai kesukarelawanan perlu lebih kerap ditanam dan dibajai dalam diri setiap pelajar Cina IPGKTB bagi meningkatkan rasa tanggungjawab, cinta dan sayang terhadap watak Tuanku Bainun yang dinobatkan sebagai sebahagian tonggak kemenjadian guru yang berjiwa pendidik.

RUJUKAN

- Ahmad Sabry & Mohd. Shukeri (2019). Kesukarelawan: Realiti, Cabaran dan Model Siswa Guru di Malaysia. Institut Pendidikan Guru Kampus Dato Razali Ismail.
- Aminudin, N., Wee, H., Aleeya, N., & Zahid, A. (2017). Balancing Development and sustainability in Tourism Destinations. In *Balancing Development and Sustainability in Tourism Destinations*.
<https://doi.org/10.1007/978-981-10-1718-6>
- Astin & Sax. (2018). How Undergraduates Are Affected by Service Participation. *Journal of Collage student Development*, 39: 251-263.
- Bang, H; Won, D; Kim, Y(2009). Motivations, commitment, and intentions to continue volunteering for sporting events. *Event Management*. 13(2), 69-81.
- Bastien, a. C. (2015). An examination of volunteer motivations and characteristics between required volunteer service and non-required volunteer service in college students: An exploratory study.
- Chua Yan Piaw (2012). *Kaedah dan Statistik Penyelidikan: Kaedah Penyelidikan*. Shah alam: McGraw-Hill Education.
- Haski-Leventhal, D., Cnaan, R., Handy, F., Brudney, J. L., Holmes, K., & Hustinx, L., (2018). Student' vocational choices and voluntary action: a 12 nation study. Vol.19(1), 1-21.
- Iker Etikan, Sulaiman Abu Bakar Musa, & Rukayya Sunusi Alkassim. (2016). Comparison of Convenience Sampling and Purposive Sampling. *American Journal of Theoretical and applied Statistics*, 5(1), 1.
<http://doi.org/10.11648/j.ajtas.20160501.11>
- Jaafar, J. R., Zakaria, N. H., & Kamarudin, N. H. (2022). Penerokaan aspek Altruisme dan Latar belakang Terpilih dalam Kalangan Mahasiswa. *Malaysian Journal of Social Sciences and Humanities (MJSSH)*, 7(3), e001365-e001365.
- Julinawati, S., Mohammad Rezal, H., Azizan, B., Ku Amir, K. D., Siti Raba'ah, H. & Turiman, S. (2012). Semangat Kesukarelawan dalam kalangan mahasiswa melayu di IPTA. Satu tinjauan ke arah pembentukan pendidikan kesukarelawan. *Kertas kerja dibentangkan dalam Seminar Pendidikan Melayu Antarabangsa (SePMA)*. UniMAP, Perlis. 29-31 Mac 2012.
- Kamus Dewan Edisi Keempat*. (2010). Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.

- Mabry, JB. (2018). Pedagogical variations in service- learning and student outcomes: How time, contact and reflection matter. *Michigan Journal of Community Service Learning*, 5(1), 32-47
- Musick, M. and Wilson J. (2003). Volunteering and Depression: The Role of Psychological and Social Resources in Different Age Groups. *Social Science and Medicine*, 56(2):259-269.
- Rahman, N. A. (2018). Tahap Penglibatan Dalam Aktiviti Sukarela Dan Kesannya Terhadap Kesejahteraan Diri Golongan Awal Dewasa di Kedah.
- Siti Fatimah Md Azali & Siti Hasmiza Hassan (2018). Kajian Penerimaan Pelajar Terhadap Kaedah Massive Open Online Course (MOOC) Sebagai Medium Pembelajaran Di Politeknik Sultan Abdul Halim Mu'adzam Shah, Jitra, Kedah. *Journal Of Technical And Vocational Education*, Vol. 1, 73 – 86.
- Wan Nur Izzati Mohamad Idrus (2015). Motivasi Untuk Terlibat Dalam Badan Sukarela Dalam Kalangan Pelajar Universiti Awam. Satu Tinjauan. Unpublished Thesis. UPM : Falkulti Pendidikan.